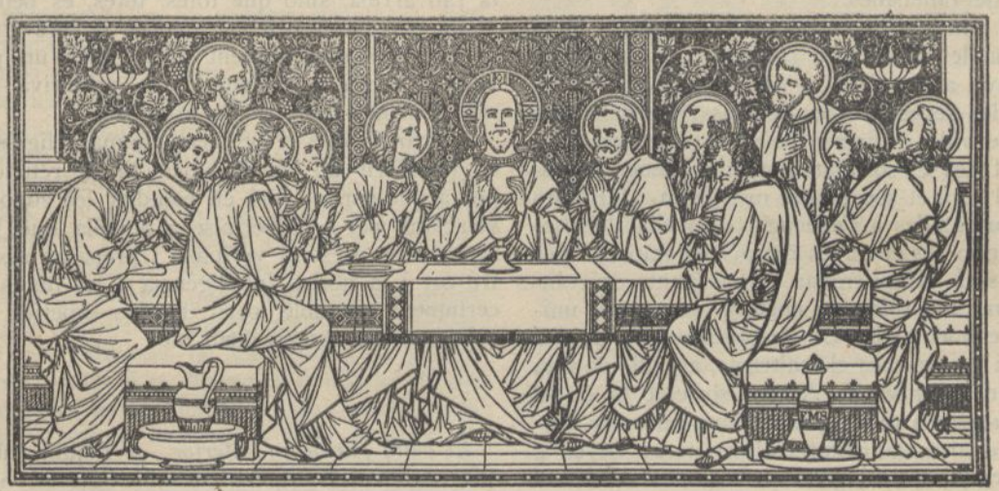
CATALUNYA SOCIAL

Any VIII. Núm. 366 Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. 2 de juny de 1928

CORPUS CHRISTI

Poca cosa més que abstraccions

Certament que l'home té una facultat que li permet fer abstraccions i adquirir idees generals. I certament també s'habitua a aquestes idees generals i les encarna fantàsticament i hàbilment en imatges i en hipòtesis i així ve a formar-se un món imaginari sense existència real. Si pren aquest món imaginari com si fos d'existència real i damunt ell es fabriquen teories, aquestes vindran a ésser com castells a l'aire o si es vol com imatges conjuminades en nit d'insomni. Vegem-ne algunes d'aquestes abstraccions drapejades de fantasmes.

La moral universal. — Tots els homes de la terra tenen alguna llei moral i la reconeixen i s'esforcen més o menys a seguir-la o almenys d'acord amb ella jutgen les seves pròpies accions i les dels seus companys de vida i afirmen: *això és ben fet; això és mal fet.* Totes les societats humanes prenen aquesta llei moral com el seu puntal més ferm i fan llurs lleis civils orientades a l'execució d'aquella llei moral. I si mirem les diverses morals escampades per la terra no serà difícil trobar alguns punts de coincidència. Una mentida, un engany, serà cosa universalment condemnada. La desobediència d'un fill al seu pare i encara més el maltracte, als ulls de tota llei mereixerà reprovació. A tota societat hi ha el *teu* i el *meu*, poc o molt, que reclama un mutu respecte. Una o altra autoritat trobem pertot arreu a la qual es presta un cert grau d'acatament voluntari. Prescindint d'uns punts cabdals comuns a tots els pobles trobarem moltes divergències en altres punts; aquí la monogàmia, allí la poligàmia; aquí el treball és tingut per virtut, allí per esclavtage; aquí el cap de la tribu té dret de vida o mort, allí el governant reconeix alguns drets anteriors al seu caprici; aquí un culte religiós, allí un altre; i un hom dirà tal vegada: fem abstracció de totes les discordances, reunim les concordances en un cos preceptiu i ja tenim el codi de la llei moral universal independent de tota religió.

Es clar que al cor de l'home hi ha un cert instint moral que és capaç de romandre en una i altra religió, i en una o altra organització social i que els preceptes d'aquest instint moral els podem qualificar de moral universal, però aquest instint moral que nosaltres per abstracció considerem divers de l'instint religiós no està viu sens algun instint religiós. No val considerar aquella moral com una moral subsistent essent com és una creació de la nostra ideologia. En realitat de veritat enlloc no existeix de fet sens qualque credo religiós que l'empara, l'apuntala, la conserva. I, mirem la cosa pel cantó que vulguem, sempre trobarem tan permanent l'instint religiós com l'instint moral i mai separat l'un de l'altre.

* * *

La religió natural. — Aquest instint moral estarà potser descansant damunt la religió natural? Potser sí que algú voldrà defensar aquesta espècie i pendre per religió natural aquella que raja de la sola raó humana, els dogmes de la qual estan inclosos en tota religió positiva. Veus aquí que és una altra fantasma això de la religió natural. Si de cada religió existent a la humanitat en traiem tot allò que en ella es suposa de sobrenatural, queda encara alguna cosa, queda un ser suprem, ben poc determinat i conegut: queda de part nostra algun deure que ens el faci propici, alguna gratitud per l'ésser que ens ha donat i totes les altres coses bones. Però, de fet, no hi ha cap religió de les que hi ha sota la capa del cel que s'aturi en aquestes afirmacions a les quals la raó arriba, sinó que totes, totes, es pensen tenir algun patrimoni revelat. I no sé si seré atrevit d'afirmar, que efectivament totes tenen un patrimoni revelat comú procedent d'una primitiva revelació més o menys esmortida o estantissa.

I això fa que el problema humà religiós no està en descobrir un comú patrimoni de religió natural per a abraçar-lo, sinó en estudiar les suposades revelacions per a adherir-se a aquella que històricament se'ns presenti veritable i preparar així el nostre cor i la nostra intelligència a les llums de la fe certament raonable, però d'ordre superior a la facultat nostra que en diem raó.

* * *

El culte purament interior. — I quin dubte hi ha que nosaltres concebem un culte interior al Senyor Déu, un culte que va directament de la nostra voluntat i del nostre cor a la Suprema Divinitat. Traieu totes les manifestacions de culte extern, oracions verbals, demostracions mímiques, sagraments; temples, altars, imatges, i tretes totes aquestes coses queda encara en el fons del nostre cor una aspiració, una afirmació dogmàtica, un amor i un temor sobrenaturals.

Si n'és de poderosa la nostra fantasia que ens pinta allò que mai no ha existit, i la nostra intelligència que sembla crear i donar vida a idees inexistents. Perquè és el cert que aquesta religió o culte purament interior, exclusivament interior, si té lloc dins la nostra ideologia, no ha estat encara classificat entre els éssers observats i concrets ni ho serà mentre els homes tinguin el do de la paraula i el do d'expressar amb gestos els actes espirituals i mentre no perduri la facultat de construir amb pedres, de pintar amb colors i de representar plàsticament els seus ideals. Perquè la religió domina l'home amb el seu sobrenaturalisme i posa imperatius a totes les seves facultats, imperatius que no pot pas eludir. El culte purament intern, com un afecte qualsevol exclusivament confinat als plecs de l'ànima, estaria destinat a morir asfixiat.

Aquí també el problema està en cercar quines són les pràctiques del culte que responen a aquella religió positiva que se'ns presenta com revelada, no pas en ofegar tota pràctica exterior.

* * *

La nostra raó té una mena de veu que no s'aconsola d'atraccions folles o de ficcions fantàstiques. Si practica l'abstracció no és per l'esport de viure d'abs-

traccions sinó per a trobar un camí d'arribar més profundament al coneixement de la naturalesa real. Siguem homes pràctics aferrats a la realitat de la naturalesa.

Moral universal, no; la moral és cristiana.

Religió natural, no; la religió veritable és la catòlica.

Pietat interior sola no és res; vingui una pietat integral tal com ens la predica Jesucrist.

JAUME RAVENTÓS

"La tragèdia de Valladolid"

Els sectaris segueixen parlant dels crims comesos a Valladolid. Si els catòlics diguéssim que es cometen crims repugnants en les entitats socialistes, com protestarien els esquerrans!

Els sectaris mai no intenten ferir amb l'arma de la calúmnia les sectes protestants. Sempre som els catòlics els calumniats. Aquesta és una prova irrefutable que els catòlics defensen la veritat i els sectaris defensen l'error. A la maçoneria no li interessen les sectes protestants, ni les religions orientals. El que desitja és fer trontollar l'Església Catòlica, que és la depositària de les veritats eternes.

Com poden aconseguir que rectifiquin els diaris estrangers que han llençat un grapat de llot damunt el rostre d'unes religioses de Valladolid? És perdre el temps intentar-ho. Les Agències d'informació no voldran rectificar. Si els diaris que han publicat els fets fantàstics que atribueixen a unes monges de Valladolid, haguessin de donar compte d'algun fet favorable a la religió, el donarien amb tota mena de reserves. Si es tractés d'un miracle dirien que ells no han presenciat el fet, i que únicament en donen compte a títol d'informació.

En canvi quan es tracta de fets que perjudiquen la religió, encara que siguin fantàstics, els donen al públic sense cap reserva. Els fets dolents no necessiten comprovar-los per a creure'ls. Si els dieu que una monja ha comès un crim horrible o una acció reprovable, sense esperar que es confirmi el fet, publicaran la nova. En canvi si aquesta mateixa monja ha comès un acte heroic, no voldran donar-ne compte *perquè els mancaran elements de judici.*

Els representants d'Espanya han desmentit les falses informacions que han publicat els diaris estrangers.

El nostre estimat col·lega *El Correo Catalán* ha publicat vibrants articles desfent les mentides que han circulat per Espanya i per l'estranger. Els element sectaris no han llegit segurament aquests articles.

El diari *La Gaceta del Norte,* que ocupa un lloc tan preeminent en la premsa catòlica, ha publicat també uns articles molt interessants combatent els que es dediquen a fer circular calúmnies.

Heus ací uns dels reeixits comentaris que ha publicat l'al·ludit periòdic:

LA "TRAGEDIA DE VALLADOLID"

¡Por no acertar nada, ni en las fotografías aciertan!

Uno de los grandes diarios extranjeros que ha publicado la patraña indigna del convento de Valladolid ha sido el *Daily Chronicle.*

Pero como periódico moderno, no ha querido limitarse a un simple relato. Lo ha ilustrado con fotografías.

Y ya que no ha podido ofrecer a sus lectores el retrato de la niña asesinada, ni el grupo de las cuatro monjas muertas a tiros, ni el del padre de la víctima en el momento de desfundar la pistola y tomar al asalto el convento, ni siquiera los de unas cuantas patrullas de soldados imponiendo el orden en las calles, se ha decidido a ofrecer al candoroso público inglés la vista de un edificio.

—¿El convento tétrico, quizás?

—No. Ni eso siquiera. Es un edificio ante el cual se ve un carrito tirado por un asno. En el carrito una cuba.

Tal vez en esa cuba sacaron los restos de la niña despedazada y...

—No; tampoco eso. El *Daily Chronicle* nos lo explica al pie de la fotografía. Traduzcamos: *Valladolid.— La escena del drama tiene muchos aspectos interesantes entre los cuales se cuenta la casa donde murió Cristóbal Colón.* Ya que no se pudo dar nada de lo demás, porque la fábula no permitía ni esa superchería fotográfica, se da la casa en que murió Cristóbal Colón, y todos tan contentos. El caso es dar la casa donde haya muerto alguien. Le ha fallado al *Daily Chronicle,* para justificarse ante sus lectores, asegurar que también a Cristóbal Colón lo mataron unas monjas.

Si añadimos, para mayor gloria de la maravillosa información del *Daily Chronicle,* que hace ya muchos años que la casa con cuya fotografía obsequia a sus lectores no existe, el cuadro queda completo.

Ni niña asesinada.

Ni monjas muertas a tiros.

Ni padre enloquecido.

Ni *La Voz de Guipúzcoa* autora del relato.

¡Ni casa en que murió Cristóbal Colón!

¡¡El caos!!

Espurnes

Un diari de Bogotà, capital de Colòmbia, diu i afirma com cosa certa, que en el lloc anomenat La Palma, un jove anomenat Rogeli, de mals antecedents, davant de moltes persones pegà brutalment al seu propi pare, amb un garrot, donant-li cops al cap.

Les persones que ho veieren volien linxar el jove, i aquest emprengué la fuga, però amb horror veieren que en un terratrèmol, la terra s'engolia aquella bèstia humana que havia maltractat al seu propi pare. Diuen els testimonis fefaents, que els ulls se li sortien de les òrbites, en sentir-se atret per les entranyes de la terra. Els seus últims udols de dolor s'apagaren quan la terra li tancà la boca.

El garbuix evangèlic de Cecil B. de Mille

III

Tinc de començar avui rectificant un punt. El càrrec formulat en el cinquè paràgraf del meu article precedent dec retirar-lo. El vertigen del garbuix de textos se m'havia endut també a mi per un moment, i oblidava un text de Sant Lluc, que és el que haurà servit de base a l'autor del film en retreure l'acusació certament inventada per l'assemblea de jueus davant de Ponç Pilat, dient, calúmnia odiosa, del Sanedrí, que Jesús vedava pagar tributs al Cèsar. La falsedat està en la injuriosa mendacitat dels jueus, no pas en la reproducció d'aquestes paraules, que realment pertanyen a un dels Evangelis. Escriu Sant Lluc: "I començaren d'acusar-lo, dient: aquest l'hem trobat revoltant la nostra nació, i privant de pagar tributs a Cèsar" (XXIII, 2). Em vaig, doncs, equivocar en negar la veritat d'aquest concret passatge de la pellícula *El Rei de Reis* en el qual té raó Cecil B. de Mille, i no jo. Però la tintura general de falsedat que de cap a cap té l'obra, l'accent, l'olor de mistificació, els mateixos detalls d'ésser Caifàs en persona qui acusa (1) a Jesús davant de Pilat, als peus d'aquella àliga enorme, pura invenció i truc cinematogràfic, tot això dóna un ressò de sospita a la mateixa veritat. Retorno, doncs, la raó a l'autor del film en aquest concret punt, però la retinc en tota la resta.

Si estimant la veritat, venerant l'Evangeli, professant adhesió plena i sincera als Sagrats Llibres i al seu esperit, desitjant servar-los amb fidelitat, sense res treure'n, sense res afegir-hi, àdhuc així és fàcil — com ja veieu — tombar en alguna parcial errada, com no errarà, i a l'engròs i en total, aquell qui es serveix dels Evangelis d'una manera arbitrària i fantasiosa, barrejant, confonent, alterant, ometent, afegint, i tot això per una finalitat no pas apologètica, sinó mercantil (i pitjor si és que resulta, al capdavall, respondre a un deliberat proselitisme heterodox)! Jo no em puc posar en mestre de Sagrada Escriptura, ni fer altra cosa que exclamar-me per la profanació pública, impune fins ara, de la sagrada persona de Jesús, qui esdevé rebaixat, disminuït, falsificat en la seva essència i en el seu magisteri, per l'abús que els fabricants d'unes pellícules de sospitós origen i de propòsit equívoc, fan del seu Nom, Figura i Paraules. És una mera denúncia al poble cristià la meva intervenció, i la millor cosa que podria jo desitjar seria un jurat competent per a la revisió segons madur criteri catòlic d'aquestes produccions cinematogràfiques que unes matèries tan delicades i sagrades posen a la pantalla, i que de la pantalla passen a la lletra impresa de prospectes, fascicles i arguments, consolidant i multiplicant encara més en el poble els errors i falsedats escampats pel film.

* * *

Un altre exemple d'infidelitat d'aquesta pellícula confusionària. Porten al davant de Jesús la dona adúltera. Després d'haver increpat la turba dient-los: "el qui de vosaltres estigui net de pecat que tiri contra ella la primera pedra", el Mestre s'ajup i escriu a terra. Passem per alt el discutir la llibertat d'adaptació del posar primer la sentència de Jesús que l'acció d'escriure; el text no ho diu així (Joan, VIII, 1-11), però deixem-ho córrer; passem per alt discutir sobre quines eren les coses que Jesús realment escrivia. Sant Joan no ho diu; no és segurament il·lícit seguir els comentaristes opinant que escrivia els pecats d'aquells fariseus que gosaren, tenint ells carregada la consciència, acusar la dona presa en adulteri. Ja és més aventurat figurar Jesús escrivint — com surt a la pellícula — no precisament els pecats, sinó els epítets dels pecadors: *"Lladre"*, *"Homicida"*...

Però de debò que no s'hi val, a intercalar en l'episodi aquest de la dona adúltera, una part de la paràbola del fariseu i el publicà (Lluc, XVIII, 9-14). Mireu amb quina frescor Cecil B. de Mille combina, i per tant falsifica, les dues lliçons evangèliques. Copio sense traduir la versió Bistagne: "Ya se habían marchado todos y Jesús parecía no escribir más (2). El jefe de los espías acercóse con una sonrisa hinchada de vanidad y *le dijo* (jo subratllo): —*Oh Dios! Te doy gracias porque no soy como los demás hombres: ladrones, asesinos, adúlteros...*

"Sonreía satisfecho de que a él el Divino Redentor no le hubiera señalado con uno de aquellos epítetos deshonrosos. Jesús nada respondió; ni le miró siquiera. Unicamente su dedo trazó lentamente unas letras sobre la arena: *"Adúltero"*. (Llavors el fariseu el va mirar astorat, se'n va anar mormolant venjances, etc.)

Amb quin dret Cecil B. de Mille ha interpolat en aquest passatge la frase típica que Jesús posa en boca de l'orgullós en un altre cèlebre lloc evangèlic, la paràbola del fariseu i el publicà? Vet aquí d'un sol cop dues lliçons de l'Evangeli estrafetes i espatllades.

Però això no és res comparat amb el monstruós cabdell que emplena en *El Rei de Reis* el període dels dies preliminars a la Passió del Senyor.

Acceptem una segona expulsió dels mercaders del temple en la setmana de Passió, malgrat que ens convenci Lagrange que l'única escena d'aquesta naturalesa va ésser la del començament de la vida pública del Senyor, seguint el capítol II de Sant Joan (13-17). Però ço que és impossible és situar tot l'episodi de Sant Joan a la darrera Pasqua, posant en els dies últims de Jesús el diàleg entre els jueus i el Mestre. "Amb quina autoritat fas aquestes coses? Qui ets tu per a treure els mercaders del temple?", diu l'argument del film. (Passem per alt, *peccata minuta*, el farciment cinematogràfic, els detalls de què llavors mateix ja corren per empresonar Jesús, i *Caifàs en persona agafa la llança d'un sol-*

(1) Cosa xocant, i fins contradictòria amb el text calendat, en el qual es la πλῆθος, la *multitudo* com diu la Vulgata, l'*assemblea*, segons els traductors de la Sinopsi, la qui parla en plural.

(2) *"Audientes autem unus post unum exibant... et remansit solus Jesus et mulier in medio stans"* (Joan, VIII, 9) (nota meva).

dat, etc.) Jesús contesta: "Destruïu aquest temple, i jo en tres dies el reedificaré."

Aquesta resposta la va fer efectivament el Fill de l'Home als qui li preguntaven, després d'expulsats els mercaders del temple, en la relació segons Sant Joan (II, 18-22), però també diu i demostra Sant Joan que això va ésser al començar de la predicació i ho precisa detallant-ho cronològicament a seguit de les Noces de Canà. De Canà a Cafarnaüm, de Cafarnaüm a Jerusalem, l'itinerari és explícit en tres versicles (II, 11, 12, 13). El qui agafi la *segona demanda de potestat* que segons Sant Lluc (XX, 1-8), Sant Marc (XI, 27-33) i Sant Mateu (XXI, 23-27) feren els prínceps dels sacerdots, els escribes i els ancians a Jesús el dia tercer abans de la seva mort, expressada en paraules semblants: "Amb quina potestat fas aquestes coses?", si vol fer subsegüent aquest diàleg a la segona, o suposada segona, expulsió dels mercaders del temple, ve obligat a respectar la resposta de Jesús que en aquesta *segona demanda de potestat,* ja *no va contestar* "enderroqueu aquest temple i en tres dies l'alçaré" com al primer any de la seva vida pública, sinó que replicà, com diuen els sinòptics, amb una altra pregunta: "I Jesús, responent, els digué: Jo també us demanaré una raó, que si me la dieu, també jo us diré amb quina potestat faig aquestes coses. El baptisme de Joan d'on era? del cel o dels homes? I ells discorrien en llur interior dient: Si diem: Del cel, ens dirà: Doncs, per què no el creguéreu? I si diem: Dels homes, temem el poble, car tots tenen Joan per profeta. I responent a Jesús digueren: No ho sabem. Llavors ell els digué: *Tampoc jo no us puc dir amb quina potestat faig aquestes coses.*" (St. Mateu, XXI, 24-27.)

Això desment en rodó l'escena de la pellícula, però aquesta escena del film no és més que el començar d'un llarg capítol de transposicions teixides, que a penes tinc temps ni espai de fer cabre en el present article. Basti saber que dites pel Jesús del film les paraules "Destruïu aquest temple i jo en tres dies el reedificaré", els soldats es disposen a empresonar el Senyor, però ho impedeix la multitud que arriba "amb llorers i palmes en imponent manifestació" *acabdillada per Judas,* cridant "Hosanna en les altures, Hosanna al fill de David", és a dir, posant llavors, *el dimarts sant,* l'escena, alterada de forma i de sentit, de l'entrada de Jesús a Jerusalem! (3).

Però la falsificació es complica i recargola encara més. Aquesta multitud brandant llorers i palmes, vol coronar a Jesús per rei. Judas, el seu capitost, pren una corona dels cabells d'una dama i la vol posar sobre la testa divina. "Avanzaban hacia Él dando gritos de triunfo... — diu l'explicació del film —. *Y viendo Jesús que habían de venir para llevárselo por fuerza y levantarle por Rey, huyó pasando al través de ellos.*" És a dir, col·loca aquí Cecil B. de Mille, després de l'entrada solemne a Jerusalem, el final de la multiplicació dels pans i dels peixos!

En efecte, segons Sant Joan (VI, 14-15) "La gent, doncs, veient el miracle que havia fet Jesús, deien: Aquest és verament el profeta que ha de venir en el món. Jesús, doncs, sabent que anaven a venir i emportar-se'l per fer-lo rei, es retirà altre cop a la muntanya, ell tot sol." Això va succeir a l'altra riba del mar de la Galilea o de Tiberiades, el segon any de la predicació, i ho fica Cecil B. de Mille, entremig de l'arribada darrera a Jerusalem i de... *la temptació del Senyor per Satanàs!!!*

Esvaïda la figura de Jesús que escapa dels que volien fer-lo rei, la multitud el cerca. "¿Dónde podía estar el Señor? ¿Qué misterio era aquel? Poco después Jesús, que había pasado milagrosamente entre las gentes, se hallaba en *el atrio del templo...* De pronto llegóse a Él, *surgiendo de unas columnas,* la figura del Demonio. Acercóse al Maestro y el diablo tentador le mostró todos los reinos del mundo y la gloria de ellos." La temptació de Jesús pel diable, col·locada no al desert, no després del dejuni de la quarantena, no abans de començar tota la vida pública, sinó en el temple de Jerusalem i la vigília de la passió!! Però hi ha encara a la notícia del film una audàcia més sacrílega que el transport de l'episodi i és que Jesús sembla amollir-se una estona per efecte de la temptació, *i vacilla...* "Jesús pareció sufrir. Su mano suave golpeteaba ligeramente contra su propio pecho como si sufriera tormentos indecibles. ¡Aquella visión de gloria!"... Que malament concorda aquesta fluixesa apòcrifa amb aquell imperatiu d'autoritat que reporta Sant Mateu (IV, 10), aquell *"Vade retro, Satana!"* proferit — diu Fillion — amb tota l'energia del menyspreu.

L'acabament és més pintoresc encara. Jesús, un cop fugit del temptador, va caminant. Veu passar un xai, l'acarona i el sosté en els seus braços. Per fi, la multitud el troba. Brandant les palmes torna a cridar la gent: — Hosanna, Hosanna! — "Pero Jesús, acariciando el corderillo — diu la recensió del film — y mirándoles dulcemente, exclamó: — *No me habéis entendido todavía. Mi reino no es de este mundo*". I *llavors,* davant de les turbes prosternades *comença a ensenyar l'oració del Pare Nostre. De seguida* d'això Judas se'n va a trobar al Príncep dels sacerdots, Caifàs, i es ven el Mestre pels trenta diners de la traïció.

Tothom sap que quan Jesús va dir "El meu regne no és d'aquest món" (Sant Joan, XVIII, 36), va ésser davant de Ponç Pilat, en sofrir l'interrogatori. Tothom sap també que l'oració dominical no fou ensenyada (Sant Lluc, XI, 1-4; Sant Mateu, VI, 7-15) ni al temple de Jerusalem (4), ni a la vigília de la Passió, sinó força abans en la predicació de Crist...

Davant de l'espectacle de l'Evangeli esmicolat per a servir els interessos industrials dels productors de films, bé podem exclamar com Sant Pau: "Han commutat la veritat de Déu en mentida" (Epístola als Romans, I, 25), i als qui gosen vindicar aquesta facècia pseudo-evangèlica com un ressort de propaganda cristiana, bé cal recordar-los la sentència del llibre de Job: "Per ventura necessita Déu les vostres mentides, perquè us calgui defensar-lo amb falsedats?" (XIII, 7).

R. RUCABADO

(3) A aquests Hosannas el Jesús del film contesta "Jo sóc el *terme* (vol dir el *camí*), la veritat i la vida", paraules que pertanyen al Sermó de la Cena (Joan, XIV, 6).

(4) La Capella del Parenostre, on la tradició conserva el record del divinal ensenyament, és a la Muntanya de les Oliveres, enfront de Jerusalem.

Les tiranies que han volgut destruir l'Església són els instruments de la perfecció i santedat del Cristianisme.

Les festes de precepte en la indústria tèxtil

El nostre distingit amic Vicens Vidal ens ha tramès el següent article que publiquem amb molt de gust. El senyor Vidal, que en el nostre món industrial i en el camp catòlic gaudeix de tanta autoritat, estudia en aquest interessant article les causes que han obligat als nostres obrers a treballar en les festes de precepte. D'aquestes planes estant, ens hem plangut mantes vegades del mal exemple que donen certs industrials que fan treballar llurs obrers en les festes de precepte. Cal que meditin els nostres industrials les paraules assenyades del nostre benvolgut amic.

La proximitat de la diada del Corpus Christi ens porta a la memòria el fet tristíssim ocorregut l'any passat, que per primera vegada tal volta, es va treballar aquell dia en algunes fàbriques de teixits del pla de Barcelona. Parlem-ne per tal d'evitar, si és possible, que aquesta profanació de la llei de l'Església torni a repetir-se enguany.

Constituïa una satisfacció per als obrers i patrons del ram tèxtil, era com una mena de distinció honorífica, el veure com mentre en altres indústries i professions l'onada materialista que s'estén arreu del món ofegava l'espiritualitat dels obrers obligant-los a renunciar als seus més íntims sentiments religiosos i a acudir al treball com si per ells no tinguessin efecte les disposicions de l'Església i els drets de l'esperit, els que estaven incorporats a la indústria tèxtil feien festa. Eren considerats com homes lliures que podien, igualment que la resta de la societat, fruir de les més enlairades satisfaccions de l'esperit, sàviament harmonitzades per l'Església de Crist entre l'honorar Déu i l'honest esbargiment que reforça l'esperit tant com el repòs ho fa amb el cos.

El fet que comentem es produí arran de la reforma de l'horari de treball que s'intentà a Barcelona amb motiu de la R. O. del 21 de març de 1927.

En efecte. L'any passat es promulgà una R. O. del Ministeri del Treball que obrí una portella a les muralles que els costums tradicionals del nostre poble havien posat com a fermança de les seves creences. En aquesta R. O. es declarà taxativament no solament que tots els dies de l'any, excepció feta dels diumenges eren dies de treball, sinó ço que és més greu: que per a vagar en les festes intersetmanals (tant les de precepte com les purament tradicionals) calia l'acord previ entre patrons i obrers.

Després de sortida la dita R. O. resulta de fet que una de les dues parts, l'obrera o la patronal pot obligar l'altra a treballar en els dies de precepte. De manera que una majoria pot privar a la minoria de complir els seus deures religiosos. Els catòlics, per tant, queden desemparats en els seus drets més legítims.

Calgué, únicament, que la majoria dels obrers d'aquelles fàbriques, posats en el dilema de treballar el dia de Corpus o recuperar-lo augmentant la jornada ordinària, supedités els seus sentiments religiosos a l'ideari de partit, perquè quedessin els altres obrers subjectes al seu albir.

Comprenent el mal que al nostre poble ocasionava aquest estat de coses, un grup de fabricants entre els quals figuraven algunes de les cases més importants de Barcelona dirigiren una instància a la primera autoritat governativa sortint en defensa del respecte a les festes de precepte intersetmanals. En un dels paràgrafs d'aquesta instància, es diu: "Los infrascritos que han podido apreciar los estragos causados en la fe de la clase proletaria por la hábil actuación sobre los sindicatos obreros de elementos que han aprovechado los legítimos anhelos de mejora de los trabajadores, para desviarlos a una actuación política declaradamente contraria a la Iglesia de Cristo, no podíamos contemplar impasiblemente este nuevo paso hacia la descristianización de la clase obrera y de la sociedad en general."

Esmenta, a més a més, per a demostrar-ho que en les converses tingudes entre la Federació de Fabricants de filats i teixits i els Sindicats Obrers amb motiu de la implantació a Espanya de la jornada de les vuit hores, s'arriba a un conveni en el qual es reconegué, "que no podían considerarse laborables los días festivos de precepto, y, en consecuencia no debían entrar en la cuenta de recuperación, por la misma razón que no entraban los domingos".

Aquesta renúncia a la recuperació de les festes de precepte intersetmanals no fou compartida certament per la resta de la indústria tèxtil. S'havia establert en general el principi que la jornada de 8 hores havia d'emmotllar-se a cada país de manera que el conjunt anyal d'hores de treball no posés a les unes sota la competència de les altres. Com sigui que hi ha països on el nombre de festes intersetmanals és quasi nul, es considerà que a Espanya on se'n fan tantes, era necessari a la vida de la indústria recuperar-les augmentant proporcionalment la jornada ordinària. D'aquí nasqué l'horari de treball vigent fins suara, en què, amb motiu de la supressió del treball de nit s'ha revisat de nou.

Es ara, amb motiu d'aquesta revisió, que a Manresa s'ha arribat a un conveni entre fabricants i treballadors en el qual es reconeix taxativament que els dies de precepte no entraran en el compte de recuperació, quedant així per a lliure opció solament les festes dites tradicionals.

Heus ací que mentre a Barcelona sembla que sota la protecció d'una R. O. s'intenta fer-se enrera, ve una associació de Muntanya a donar una mostra d'espiritualitat que ensems que l'honora, la constituirà en un model que segurament imitaran les associacions veïnes i després d'elles les de la resta de Catalunya. Quan això arribi, que Déu vulgui que sigui aviat, s'haurà vindicat el lloc d'honor que li pertoca a la indústria tèxtil en el ressorgiment espiritual del nostre poble i no es repetiran ja més fets tan tristos com els que han motivat aquest article.

VICENS VIDAL

El "Rotary Club Internacional"

II

Un escriptor i catedràtic de molta autoritat, el Dr. Joan Tusquets, en el seu famós llibre sobre *El Teosofisme*, publicat a Barcelona aquest mateix any de 1928, diu: "Hi ha un camp comú on s'alien sovint protestantisme i teosofisme. Són les sectes moralitzadores i altruistes: naturisme, vegetarianisme, anti-alcoholisme, educació sexual, boy-scouts, obrerisme, esperantisme, internacionalisme, Rotary-Club, etc., etc. Totes elles prediquen la més absoluta tolerància. Totes coincideixen amb la vaga moralitat pròpia dels protestants moderns i dels teòsofs. I la major partida publiquen a llurs butlletins articles teosòfics o protestants i són dirigides per elements d'ambdues sectes. Una energia oculta mou estretament tots aquests estols i els que havem citat abans, i els llença contra l'Església catòlica. Potser el judaisme? Quasi bé no m'atreveixo a afirmar-ho en veure la simpatia amb què molts intellectrals catòlics parlen de les iniciatives dels fills d'Israel."

I més endavant afegeix, en el propi llibre (pàgina 215): "Entre els més aptes instruments socials figura avui el Rotary Club. En la reunió del 19 d'abril d'enguany hi donà una conferència Mr. Oliver H. Mc Cowen, membre del Comitè de la Y. M. C. A., el qual subratllà els punts de coincidència entre ambdues collectivitats i proposà la creació a Barcelona de l'Associació per a la Joventut Cristiana. Exactament així entrà a Mèxic la Y. M. C. A. que fou subvencionada per Calles amb un milió de *pesos*, degut a les gestions del *Rotary*. Bé. Pocs dies més tard, el Butlletí del Rotary a Barcelona publicava la Memòria del Secretari. Citem-ne un paràgraf: "Si tengo una confianza sin límites en la aplicación y los resultados de la idea rotaria en nuestro país, es porque en su base hay un principio de noble tolerancia con las ideas y con los hombres. Por primera vez tal vez en nuestros tiempos, han podido sentarse a la misma mesa, compartiendo el mismo pan, hombres de las más opuestas tendencias y vocaciones. El problema más profundo que tenemos es, por decirlo en dos palabras, el de la reforma intelectual y moral del país. Un espíritu amplio de generosidad, de tolerancia, de comprensión y de gallardo sacrificio. Por este espíritu de tolerancia estamos en el Rotary muchos que actuamos en la vida con un programa estrictamente espiritual." Quin és aquest *espíritu de tolerancia*? Les *Cartas mensuales* del Rotary ho aclareixen una mica. La darrera diu: "Rotary no es una religión, aunque las respeta todas por lo bueno que ellas encierran." I més endavant: "Cada hombre tiene el amor encarnado." Francament, els que seguim les publicacions teosòfiques, tot això ens fa mala espina."

I per la nostra banda podem afegir: Si el Rotary no professa cap religió, la invocació a l'Esperit Sant en començar la seva sessió de Barcelona darrerament celebrada, què significava? No pot ésser més que una hipocresia o una ironia sagnant. I la Salve a Montserrat, què significava? Als catòlics, quin bo els havia de donar el recordar que allí mateix, junt amb ells, compartint les tasques d'assemblea, hi havia no catòlics que havien de somriure escèpticament d'aquell "Veni Creator"? I als no catòlics, quina satisfacció interior els havia de portar l'escoltar invocacions a l'Esperit Sant i a la Santíssima Verge Maria, el culte dels quals ells no compartien? No és ben estrany tot això? Havíem vist fins ara que certes entitats (econòmiques, esportives, etc.) tenien als seus reglaments un article proclamant l'absència de qüestions religioses i polítiques. El que no havíem vist fins arribar el Rotary Club és que en aquestes mateixes entitats s'entonessin himnes litúrgics catòlics, tot i no havent-hi religió de cap mena, i tot i constant a molts que entre els associats hi ha no catòlics. Què pot significar això sinó el que acabem de dir: una hipocresia o una ironia?

En un article retolat *Rotarismo y Masonería*, inserit a *Razón y Fe*, es diu: "Bo serà el fer constar des del començament que tant Rotary com la Maçoneria pretenen ésser societats filantròpiques universals, puix diuen que dirigeixen llurs esforços cap al millorament de tots els homes, segons es deriva dels programes d'una i d'altra institució. "La Francmaçoneria — hem sentit a dir al Gran Orient de França — considera un deure l'estendre a tots els membres de la humanitat els vincles fraternals que uneixen els maçons en tota la superfície del globus. I Rotary ha fet d'aquesta tendència filantròpica universal l'article 10 del seu codi moral, que diu així: "No estar més obligat amb un company de Rotary del que ho estic amb tot home dins de la societat humana, perquè el geni del Rotary no està en la competència, sinó en la cooperació, puix la parcialitat no pot tenir lloc en una institució com Rotary, i els rotarians allegueu que els drets humans no estan confirmats als Rotary Clubs, sinó que són tan profunds i amples com la mateixa humanitat, i per aquests alts motius existeixen els Rotary Clubs: per al millorament de tots els homes i de totes les institucions."

En un darrer article veurem les conseqüències que de tota aquesta ideologia es deriven i que ja apuntàvem en l'article anterior. Entengui's bé que amb aquestes notes no pretenem entrar en la constitució del Rotary ni volem acusar aquesta institució. No. Quan sigui l'hora de fer-ho, si és que algun dia arriba aquesta hora, autoritats té la Santa Església per a vigilar la fe i els costums. Nosaltres ens limitem, per ara i tant, a donar un crit d'alerta a molts lectors i amics que ens han demanat per aquesta institució. Solament anotarem per acabar que el principi d'indiferència en matèria religiosa, sempre admissible amb repugnància per tot catòlic i sense gens ni mica de simpatia per part nostra, el considerem detestable en absolut quan l'entitat que el proclama és una associació per al cultiu de la vida moral de la humanitat, com ho és el Rotary Club.

Quina moral en pot derivar d'aquí sinó aquella *baluerna de la moral universal* (segons frase d'En Ruyra) que de tan universal com és no es troba viscuda enlloc per ella mateixa?

GASTON GERARD

Els anormals

La tragèdia de Pobla de Farran ha tingut ja el seu desenllaç. L'home, perseguit per més de dos mil sometenistes, ha estat mort. És lamentable que no hagi pogut ésser lliurat als tribunals de justícia, perquè mai no sabrem si l'acusat d'haver comès crims tan horribles era un anormal o bé un home responsable dels seus actes. És llàstima que s'hagi emprat un procediment tan expeditiu per a desfer-se del criminal perseguit.

No tenim elements de judici, però ens arriscaríem a assegurar que En Marimon era un anormal. No és possible que un home equilibrat destralegi fredament el cos de set infants. La gent creu que únicament són anormals els que fan bogeries. Són nombrosos els homes desequilibrats que mai no han comès un crim, però que estan predisposats a cometre'l. Avui encara no es té en compte l'aspecte biològic de la delinqüència.

El Dr. Frederic Beato fa observar que el Dr. Goring estudià les dades referents a tres mil delinqüents (arbre genealògic, proves mentals, estudi antropològic), i referint-se als caràcters mentals, posa de manifest que entre la població en general l'u per cent pateix dèficit mental, i entre els tres mil delinqüents la proporció s'eleva en alguns delictes (incendiaris) al 52 per cent.

El Dr. Hickson, director del Laboratori Psicopàtic de Chicago, ha fet un estudi d'una estadística de quaranta dos mil delinqüents, i d'aquest estudi analític treu la conclusió que els trastorns mentals són principalment el factor responsable de la delinqüència. El més terrible és que la majoria dels trastorns mentals són adquirits per herència.

No havem d'admetre, naturalment, les doctrines de Lombroso, que veu en cada delinqüent un irresponsable.

L'home no té una llibertat absoluta, però gaudeix d'una llibertat relativa. L'home no és fatalment dolent. Té llibertat, si no és un anormal, per a seguir el camí que més li plagui. Per això l'home és responsable dels seus actes. Si no tingués una llibertat relativa, ni seria mereixedor del cel ni de l'infern. Si l'home obrés fatalment seria injust condemnar-lo. Creiem, però, sense deixar de reconèixer aquestes veritats, que moltíssims delinqüents són irresponsables.

Encara que, com diu molt bé el Dr. Beato, el problema de la delinqüència no és en la seva totalitat un problema d'herència, cal donar molta importància a aquest factor. Un home alcoholitzat o bé sotmès a malalties venèrees, és impossible que doni fills sans i equilibrats a la societat. Els seus fruits seran corcats. I si aquests fills sofreixen trastorns mentals, seran responsables dels actes delictius que puguin cometre en un atac de follia o d'inconsciència? Hem de creure que no. Seria terrible saber el nombre d'homes anormals i, per tant, irresponsables que han pujat al patíbul.

L'ambient també exerceix una gran influència damunt el delinqüent. Un home que conviu amb gent perversa i que freqüenta llocs on es reuneixen els delinqüents, sense donar-se'n compte seguirà també el camí de la delinqüència.

És sensible que es deixin abandonats els anormals. Cada poble té el seu beneit i el seu idiota. El trobareu assegut davant el portal del ferrer o del fuster del poble. Quan passa pel carrer els infants el segueixen i els més gosats i desvergonyits l'apedreguen o es befen d'ell com si fos un pobre histrió. Aquests idiotes que trobem en la majoria dels pobles són completament inútils per al treball. Ningú no els vol. S'alimenten malament i la manca d'alimentació i moltes vegades l'abús de l'alcohol contribueixen a accentuar els trastorns mentals. L'idiota no fa compassió a ningú. És una desferra, una cosa inútil llençada damunt la pols del camí.

Quan aquell anormal en un moment d'exaltació comet un crim, llavors es decideixen a recloure'l a un manicomi. Mentre es mostra inofensiu, el deixen que vagi perdut pels carrers com un ca vagabund.

Un anormal, encara que sigui inofensiu, és perillós, perquè és un irresponsable. Tots els idiotes abandonats haurien d'ésser reclosos en una casa de curació. Heus ací una bona obra que podrien fer els nostres filantrops: construir una casa de curació per a anormals. Els pobres beneitons que es veuen avorrits per tothom i no troben enlloc ni una engruna d'amor i de compassió, haurien d'ésser tractats més humanament. Em direu que és difícil fer desaparèixer els trastorns mentals. És cert. Però almenys si no poden guarir i incorporar-se a la vida del treball, que visquin bé.

El mateix passa amb els pobres cecs. El ceguet que és pobre no té altre recurs que anar pel món fent grinyolar un violí. Si s'ha extingit la llum dels seus ulls i té la dissort de no poder veure les meravelles que Déu ha posat al cel i a la terra, almenys no li neguem el goig de pastar-se com els altres homes, el nostre pa de cada dia. Haurien de crear-se algunes indústries exclusivament per a cecs. Els ceguets acostumen a ésser molt hàbils i fàcilment podrien ocupar-se en una indústria.

Quantes coses bones es podrien fer si no fóssim tan egoistes. Si existís veritablement una solidaritat social, ens sentiríem germans de tots els homes. Ara fem com els nàufrags: lluitem isoladament per a defensar la nostra vida, sense escoltar els clamors del germà que s'ofega prop nostre.

Dissortat d'aquell que és pobre i no té ningú que l'afavoreixi! Tenim temps per a tot, menys per a protegir els germans que sofreixen.

Els pobres anormals sempre m'han fet una pena molt profunda. Les malalties mentals són les més terribles. Són pobres malalts que caminen a les palpentes pels camins de la vida. Pobres inconscients que viuen sense saber per què viuen!

Si ens preocupéssim dels anormals, evitaríem la consumació de molts delictes. No siguem rígids i severs amb aquells que no tenen consciència del que fan. Avorrim el crim i planyem el delinqüent.

No tinguem vanitat si la gent ens diu que som bons. Agraïm a Déu que hagi donat llum a la nostra intel·ligència per a destriar el camí del bé. Si existeixen homes als quals manca aquesta llum, mostrem-nos generosos amb ells, i portem-los pels camins de la perfecció cristiana.

J. CIVERA I SORMANI

El conreu de l'arbre

En els corrents humans: poblaments, emigracions i concentracions, el fet geogràfic, si obra de primer com a causa originària determinant, després en l'evolució i eixamplament obra més aviat a través de fets històrics, socials i econòmics. I és això precisament el que dóna el màxim valor a la geografia humana. La terra ofereix l'element bàsic. Ben tost, però, l'home en compte d'adaptar-s'hi, se l'adapta a ell, transformant-la amb la seva intelligència.

Una de les fórmules més precises de fixació humana en un punt determinat, ha estat el conreu de l'arbre. Aquest ha sorgit o bé espontani com els alzinars de part del centre d'Europa (on l'home molt primitivament es va fixar explotant-los per a la cria del porc) o bé forçat com en les planes i terrasses de la Mediterrània, amb la plantació, entre d'altres, de l'oliver. En la terra de sembradura, on la manca de pluges no cria, espontàniament, l'arbre, l'home es troba forçat a restar llargues temporades sense treballar, des d'acabada la sembra fins a la sega. En aquestes regions, el factor geogràfic no és prou per estabilitzar una població. Ha d'associar-se o alternar amb aquesta cultura el pasturatge, fet humà ja, però que d'altra banda tampoc constitueix un determinant suficient per a fixar una població. Així des dels més reculats temps veiem una població transhumant en certs indrets de la península vagar dels planells càlids, aptes per a la sembradura, cap a les serralades, per tornar de nou, vingut l'estiu, als planells inferiors, on, mentre l'home sega i bat el gra, el bestiar pastura el rostoll.

És en el moment que l'home planta l'arbre resistent a la seca que es sedimenta i estratifica la població, fixant-se i concentrant-se. L'arboricultura ofereix a l'home una garantia segura de treball per tot l'any. La identitat de cultura dintre d'una ampla zona crea la servitud de necessitats comunes, o bé forneix el complement de les dels uns i les dels altres, i d'aquesta manera els centra i els relliga en un mateix lloc donant origen al grup humà estabilitzat.

El conreu de l'arbre en els països secaners, l'experiència històrica mostra com expressa la fórmula més primitiva de la retenció de l'home damunt un lloc determinat. No és el mateix cas de les zones herboses on la pluja abundant fa possible l'explotació de la terra en dues o tres cultures temporals associades a la cria intensiva del bestiar, amb la qual cosa ja proporciona prou elements de sosteniment i d'ocupació per tot l'any, com tenim exemple en la Plana de Vich. Mes on les pluges no són suficients, després de la cultura de l'arbre, no resta sinó un altre mitjà que és el regament artificial per la canalització dels rius. Aquest sistema, però, a més que no és sempre aplicable a tot arreu, no es pot fer tampoc sense la direcció i càrrega de l'Estat, per bé que modernament s'ho han emprès iniciatives privades, encara que munides amb la fermança de l'Estat. I això no sempre ha estat fàcil en les èpoques primitives per regular el fixament de la població.

Exemple del poblament d'una contrada per la plantació de l'arbre, el tenim en el Camp de Tarragona. I de poblament provocat i estimulat pel regament, el trobem en tota la regió llevantina.

Tant el de l'una com el de l'altra contrada els perdem en els orígens de la nostra història, i la prosperitat i intensitat de població que encara avui ens ofereixen constitueixen una penyora preada de l'eficiència de tals procediments. El sentit social, factor aglutinant de la nostra gent, si fa adonar sovint de la saviesa realista en crear certes institucions jurídiques, i en inspirar i arrelar certs drets pels costums, fa pensar també en com assajaren i estengueren el conreu de l'arbre cap a les comarques interiors. La vinya, per la perdurança de la seva vida, pot considerar-se com conreu arbustiu. Igualment per la feina que exigeix i les ocupacions que proporciona. Més d'un cop, aclaparat per les crisis freqüents del vi, hom s'ha queixat que a Catalunya hi ha massa vinya i ha fet remarcar el disbarat econòmic que això suposava. Disbarat econòmic, potser sí, però no disbarat social. Perquè per fixar-se una població en una terra i guanyar la causa al nomadisme, calen garanties. La sembradura, quan no pot associar-se a altres cultures, i sobretot a l'explotació de bestiar gros, és una cultura pobra i anyívola. Per això el seny inspirà, de segur, als nostres ancestres, la norma de substituir la cultura campa pel vinyat. Trobem així mateix, i possiblement per una igual raó, la zona de l'oliver penetrar molt endins de les terres de l'Urgell, d'una faisó audaç i temerària, car els freds sovint, massa sovint, li causen veritables estralls.

Si ens poséssim a estudiar les contrades de la nostra terra que donen un contingent més gros al corrent immigratori, després dels tocoms de muntanya pobres, és molt probable que trobéssim que són aquelles en les quals la cultura de l'arbre encara no hi ha penetrat prou, o bé ha reculat. Les Garrigues són un d'aquests indrets secaners on l'arbre no ha assegurat del tot el seu reialme, i necessiten encara la collita del cereal. Si els dies de la guerra gran semblà que tornava el prestigi als cereals, aviat quatre anys de seca solament han estat prou per fer créixer la botja selvàtica en aquells paratges tan estimats com bladers. L'onada de l'emigració només ha pogut contenir-la o minvar-la el conreu de l'arbre, de l'oliver.

La Segarra és on hem vist com més de pressa el pi bord, el coscoll i la garrotxa desplaçava el cereal i el llegum. A l'oliver encara li queda força per guanyar. No hem de discutir aquí si és més econòmic estendre l'àrea de l'oliver, o bé deixar el camp lliure a la invasió del pi. La gent s'ha cansat de sembrar i collir només la llavor. Aquí l'onada emigratòria ha estat minvada i reduïda per un altre element sobretot, cap a la Segarra oriental, l'explotació del porc, engreixat amb turtós. La intensificació d'aquesta indústria rural revela l'amor del nostre pagès a la terra, el sentit de lluita i superació en consciència del seu arrelament al glever.

L'oliver, com la cultura arbustiva més generalitzada a Catalunya, també havia estat al Vallès. Els trulls o restes de trulls, que trobem en moltes masies; les clapes d'olivers centenaris rosegats per tota llei de malalties, la veu de la tradició i documents que hem vist en arxius parroquials i cases de pagès, ens en donen testimoni. Molt probable, però, que mai hi va constituir una cultura densa, i no passà d'element

econòmic de segon ordre. Avui ha desaparegut. La gent no ha tingut d'emigrar, per això, car en l'explotació de les valls dels rius i en l'associació dels pasturatges als cereals, ha trobat plena ocupació per tot l'any. I així aquestes cultures com les pròpies de les terres herboses plujoses, han estat l'element fixador i arrelador de la població. L'avellaner encara d'uns vint anys ençà va guanyant molt de terreny. L'oliver actualment només agafa una faixa llargaruda en la zona alta que entra per Castella i enllà de la falda baixa de la muntanya, mor als peus del Montseny.

On ha resultat més la zona oliverera i ha estat més esclarissada, és a l'Empordà. Tan millenària aquí, com al Camp de Tarragona, les dues grans planes bo i simètriques a banda i banda de Catalunya, tot el que s'ha eixamplat en l'una, ha reculat en l'altra. La reducció de l'olivera a l'Empordà no ha estat plenament substituïda per la cultura de cereals i pasturatges i ha determinat un corrent d'emigració. Una lleugera informació de seguida constata que l'oliver ha estat arrencat per improductiu. Durant l'escassetat de combustible en la darrera guerra, se n'arrencaren molts. Les causes d'improductivitat essent potser diverses, totes poden reduir-se a una: a la manca d'aplicació d'un conreu racional, sobretot d'una esporga racional. Tal vegada quan els pagesos n'hagin après, ja no quedaran olivers. Sigui el que sigui, aquí també l'arbre, i específicament l'oliver, se'ns mostra l'element estabilitzador i retentor de l'home en la terra.

Si volguésism eixamplar encara aquestes consideracions enllà de la nostra terra, també trobaríem com els corrents emigratoris més accentuats arrenquen de l'antara que forma precisament la darrera tira de l'arbre. En els vessants i terrasses de la Mediterrània, l'oliver és l'arbre antiquíssim que simbolitza la concreció de les formes de civilització. Si les ramades de moltons transhumants dibuixen la trajectèria de l'home nòmada, l'arbre, i en la zona mediterrània l'oliver, és la monjoia de la seva fixació i estabilitat. A l'Africa Septentrional d'avui encara els olivers són els únics arbres que aixopluguen agrupaments humans fixos, i evoquen el record o mostren la supervivència de velles civilitzacions en runes. L'oliver en les nostres latituds hauria d'ésser l'arbre de la festa de l'arbre. I damunt de cada portalada de casa de pagès n'hi hauria d'haver un, herald de l'origen i de la perennitat de l'home en un fogar, i del fogar en un lloc de la terra. Perquè si la civilització no és possible sense la fixació d'un poblament humà, l'oliver en les nostres latituds ha estat l'element bàsic que ha fermat terra endins l'home i li ha matat l'esperit de nomadisme. Ell ha estat, com si diguéssim, el més primitiu fundador de la Ciutat.

ÀNGEL GRAU

Una Exposició humil

No petita, sinó gran relativament al lloc i a la Diòcesi a què va destinada, encara que ben segur no bastaria a cobrir les grans necessitats d'aquest Bisbat, grandiosa en el sentit de cosa fins ara no vista, ens ha semblat en el primer cop d'ull que avui, de pas per la ciutat de Balaguer, li hem donat, l'exposició d'ornaments de l'*Obra del Culte* per les esglésies pobres del nostre Bisbat d'Urgell.

No, doncs, com si volguéssim dir petita, sinó volent remarcar la virtut que revela en les persones que amb llurs donatius o treballs de ses mans han arreplegat tant *bé de Déu*, és que la intitulem Exposició *humil*. No sé si l'expressió és prou feliç. Sí que ho és emperò la idea, que no és nostra, ni del culte i pietós senyor qui ens l'ha tramesa, l'advocat d'aquella ciutat D. Josep Maria Vila Rocabruna, sinó d'un cap mitrat, del nostre Sr. Bisbe, Dr. Guitart.

Diu que deia — no sé si en el mateix acte de la inauguració, ahir capvespre, o arran de l'acte en conversa particular —: Fixeu-vos com entre tant donatiu no hi figura el nom de cap donant, de cap persona. És vertaderament una obra d'humilitat. Si àdhuc darrera les obres més santes rastreja una punta de cua negra de dimoni — que diria En Josep Maria Junoy —, quan són portades a cap per homes, si la vanaglòria es fica en tot, com es diu vulgarment, posant molta pols i molta palla, com diu Sant Gregori, a ço que hem començat amb bona intenció i desig d'agradar a Déu, no s'haurà ficat en aquesta bona *Obra del Culte?* Hem de confessar que en l'exposició mentada no treu senyal per enlloc. Allí ningú hi cerca el que és seu, sinó el que és de Jesucrist. Allí l'una mà no sap ço que dóna l'altra, l'una rep i l'altra dóna, sense vanaglòria d'aquesta i sense humiliació — en el sentit perjoratiu, s'entén — d'aquella. Allí es concilien perfectament aquestes ensenyances de Crist: Que fulguri la vostra llum davant els homes, per tal que vegin les vostres obres bones, i glorifiquin el vostre Pare, qui és als cels".

R. VILADÀS, Prev.

Castellserà, 29 de maig de 1928.

Treball a preu fet

A Anglaterra, els Sindicats d'obrers mecànics i els patrons respectius han acordat restablir el *treball a preu fet*, com a més just, més fecund i més remunerador i profitós per a totes dues parts.

Els inconvenients del treball a preu fet, i els avantatges que comporta, tothom els sap.

Els socialistes n'abominen sistemàticament. Molts el troben depressiu, aclaparador pels febles, abassegador del treball, enemic de la perfecció, donat a molts d'abusos, dissociador, dur, etc., etc.; però no pot pas negar-se que és font d'energies, revelador d'aptituds, multiplicador de feina, iniciador de personalitats, origen de grans fortunes, plasmador d'una robusta aristocràcia obrera, etc., etc.

No anem a discutir teories, sinó a constatar un fet que estimem de transcendència en el món del treball. El *preu fet*, que tants d'homes ha fet a Catalunya, ressuscita a Anglaterra. Es propagarà?

S.

Notes volanderes

La *Veu de Catalunya* es plany de la manca de rellotges públics i de la seva poca exactitud. Cadascú es guia pel que té al davant. El rellotge de la Catedral és, naturalment, el que compta amb més clientela, però el gran traüt dels carrers priva d'oir-lo bé.

A la plaça de la Caixa de Pensions n'hi manca un de gran tamany. Afortunadament, ja té una esvelta torre preparada. Hi estaria magníficament.

La crisi de la dependència mercantil, no per callada és menys lamentable.

Hi ha molts dependents en vaga, esperant feina que no ve. N'hi ha molts d'altres que han tingut d'abandonar la seva professió, agafant-se a oficis penosos. N'hi ha bastants que viuen de miracle...

No cal esbrinar-ne les causes. Una d'elles és la concurrència de les dones als escriptoris. "Es una de les delícies, diuen ells, del feminisme". Els haurem de fer la competència suplantant-les en els seus naturals quefers?

A això és just contestar que ja fa molts d'anys que els joves suplanten les dones en una pila de feines purament femenines. Cal confessar-ho.

Fa basarda veure dependents lluïts vendre articles de dona, sols propis per a tractar-hi elles. No fóra hora d'anar rectificant aquest absurd?

Se'ns dirà que també, i simultàniament, haurien de rectificar-se'n d'altres. D'acord.

Per a quan es guarda la prudent i discreta intervenció dels elements dirigents del comerç en aquests callats però angoixosos conflictes del treball?

Tan dolent és l'afany d'innovacions que trasbalsen els afers destruint interessos respectables, com l'estúpida rutina que perpetua els danys en perjudici de tothom.

Lluís Bello és un periodista madrileny que s'imposà la tasca de fer-se càrrec, personalment, de l'estat en què es troba l'ensenyament oficial rural, publicant-se les corresponents cròniques en un diari liberal madrileny. No les hem llegit, però quasi no cal. Fragmentàriament, tothom està poc o molt assabentat de com marxa a Espanya l'ensenyament oficial. Malament.

Ha millorat un poc però queda moltíssim a fer per a posar-la quelcom presentable. La tasca de Lluís Bello no serà tal volta inútil. Els anys que hi ha esmerçats, però, també ho seran per a ell...

Lluís Bello pertany a una companyia periodística-liberal de bombos mutus, que en aquest cas concret ha fet sonar el bombo i els platerets alhora i d'una oportuna faisó. Ha bombejat el gest altruista i patriòtic, si es vol, d'En Lluís Bello, però, ensems, ha passat el plateret arreu d'Espanya per a premiar-lo. Ha recollit quasi cent mil pessetes. Ja hi arribarà a les cent mil. Oidà!

I consti que no censurem ni l'acte d'En Bello, ni la generositat dels donadors, ni tan sols el bombo.

El que voldríem nosaltres és que al nostre camp sabéssim fer coses semblants en la mesura i faisó degudes.

Sovint es blasma de les propines... per aquells que es creuen obligats a donar-ne. Els socialistes les condemnen per humiliants.

Aquests darrers dies les empreses d'autos de lloguer — taxis — anuncien molts avantatges en els serveis, tots a base de suprimir les propines. Ja hem rebut! Perquè les propines, automàticament, es restabliran, però no en seguirà cap compensació.

Mentre hi hagi homes que, treballant, sàpiguen, després de la feina, allargar la mà, hi haurà propines; i mentre el sentiment de gratitud existeixi, també.

Les Pasqües de Pentecosta, tan santes com rialleres, han tingut un temps magnífic.

Pot dir-se que aquest any la primavera s'ha inaugurat amb les Pasqües de l'Esperit Sant.

La ciutat quedà mig deserta, especialment el dilluns. Donava bo de veure, de bon matí, les alegres corrues interminables, de famílies obreres que anaven a passar el dia fora, portant les dones la minestra i els homes els nens al braç. Es un dels espectacles més típics i confortants de Barcelona, perquè mentre perduri la vida familiar obrera i la sana afició a l'esbargiment camperol, no hem de témer les doctrines dissolvents.

C.

L'Exposició missional a Montjuich

Tal com solen fer-se els més forts i fecunds treballs en aquest món, a semblança de com obra la mare natura en el procés comú de la vida, l'Exposició Missional de Montjuich va fent silenciosament i fecunda el seu camí.

Primerament acoblà forces ingents de tots els indrets de la terra; després les posà en relació; ara les va classificant, especialitzant-les, distribuint-les, per tal que donin, cada una d'elles i el seu total conjunt, dtots els fruits de què són capaces.

Però això sense oblidar la formació del Palau de Meravelles on l'Exposició Missional ha d'instaurar-se dalt de la fantasiosa muntanya.

El Comitè Executiu delegat de l'Exposició de Montjuich aprovà, fa pocs dies, el projecte de construcció del Palau de les Missions, els treballs del qual es començaran aviat.

"Aquest edifici segons llegim — que estarà destinat a albergar la majoria d'objectes que figuraren a l'Exposició Missional Vaticana, s'ha d'aixecar a la plataforma que s'estén cap a la part posterior del Palau d'Art Modern. D'estil modern, ocuparà una àrea total de 3.700 metres quadrats en la seva planta baixa i de 590 en planta de pis, i assolirà en la seva part central una alçària de 35 metres. Constarà d'un vestíbul d'entrada amb quatre sales d'exposició, el qual comunicarà amb dues sales laterals de 20 metres de llargada pel 15 d'amplada i amb el pati Hall central, que assoleix l'alçària total de les dues plantes. Constarà, a més, de dues sales de 42 metres de llargada, per 22 d'amplada, que es desenrotllaran a ambdós costats del Hall central, i d'un gran saló destinat a Biblioteca. Prestarà gran perspectiva a l'edifici l'esvelta cúpula que s'aixecarà en el seu cos central i que rematarà un artístic símbol religiós."

OPINIONS D'ALTRI

Del *Diario de Barcelona*. "La deserción de la tierra en la montaña catalana."

Andando por nuestra montaña se observa el fenómeno doloroso de la despoblación, del abandono de las tierras. Ese fenómeno se observa no tan solo en aquellos lugares apartados de los centros rurales de población, sino también a pocos kilómetros de esos centros. Se encuentran por centenares las casas abandonadas. Muchas de ellas están en ruinas. Las tierras de labranza situadas alrededor de esos hogares apagados — la mayoría para siempre — unas se cultivan y otras están abandonadas al parecer para siempre.

La vida del campo no es hoy la vida austera, sencilla, impregnada de cristiana resignación que hacían nuestros antepasados. Las ideas políticas y sociales que pervirtieron a los trabajadores industriales, la intensidad y facilidad de vías y medios de comunicación las ha traído al campo. La fe religiosa se ha debilitado y a esa debilidad espiritual, ha correspondido una evolución materialista que ha despertado ambiciones y apetitos antes desconocidos en esas comarcas agrícolas. Ese fenómeno de orden interior o psíquico, vigorizado por las influencias económicas cada día más dominadoras en la vida social, y por los modernos métodos de trabajo que permiten a una familia cultivar tres o cuatro veces más de tierra, de la que cultivaban nuestros abuelos, ha creado nuevas costumbres, necesidades materiales nuevas que sólo se satisfacen con dinero, con productos. La producción antigua ha llegado a ser insuficiente. Los nuevos métodos de trabajo permitiendo el cultivo de una mayor extensión de terreno con un menor empleo de la mano de obra, engendran el exceso de población, cuyo fenómeno adquiere mayor extensión e intensidad con el crecimiento natural de la misma.

Estamos frente a un problema económico social en el campo, que se está resolviendo por eliminación.

En los siglos anteriores al XIX, los aumentos naturales de población no encontraron las facilidades de expansión de nuestros tiempos. Salvo excepciones, en las ciudades como en los pueblos, la vida social transcurría estacionaria, resignada, bajo la influencia paternal de las organizaciones gremiales. Apenas había consumo, porque no había necesidades que atender, como no fuese la alimentación y el vestido. La industria escasa y rudimentaria, y la falta de vías de comunicación y medios rápidos de transporte, restringían el comercio, fomentando la vida sencilla y aislada en los pueblos, campos y propiedades. La población por ley natural crecía, aumentaba, pero de cuando en cuando, los trastornos políticos de aquellos tiempos, una guerra, o una peste, se encargaban con sus estragos aterradores de reducirla, restableciéndose por esa manera trágica el equilibrio perdido, o bien dejándolo a la inversa.

En los períodos regulares de paz y de salud pública, en nuestra montaña el aumento natural de la población había de colocarse en la misma. Y al entorno de la casa pairal, o en algún punto apropiado de la heredad, se buscaba un trozo de terreno más o menos extenso y propio para ser cultivado, se roturaba y se levantaban la casa y sus anexos, falto todo, por lo general, de la más elemental higiene y comodidad, y casi siempre sin agua suficiente para los habitantes y las bestias.

Y así se llegó a los tiempos presentes, que por los motivos expuestos se cultivaban en esas comarcas casi todos los terrenos cultivables y muchos otros que, económicamente, no lo son. El empleo de máquinas en los trabajos agrícolas, eliminando a esos últimos y permitiendo cultivar una mayor extensión de terreno con una menor cantidad de mano de obra, rompió el equilibrio planteando el problema del exceso de población. Las tierras que por sus condiciones topográficas no se prestan al empleo de los nuevos métodos de cultivo, y cuyas condiciones no pueden modificarse, han de abandonarse y quedar yermas inevitablemente, fatalmente. Esas tierras cuyos bancales cortos y angostos van escalando el monte que un día fué bosque, es imposible convertirlas en una unidad plana, donde puedan funcionar normalmente los nuevos arados y aparatos complementarios y por lo tanto han de abandonarse por la imposibilidad de sustentarse en ellas una familia.

En cambio, las tierras que poseyendo medianas condiciones para el cultivo, pero sin tener una extensión o superficie bastante a dar ocupación y productos suficientes para el sustento de una familia, han también de abandonarse, y se abandonan y sus casas caen en ruinas; pero cultivándose la tierra cuando puede engrosar el lote de terreno que trabajan los aparceros que restan en la propiedad o en la casa pairal. La tierra queda así repartida entre menos ocupantes. Los que sobran han de emigrar o desertar de la tierra, no por gusto, no por atracciones exteriores, sino forzados por la realidad.

Aun descontando la falta de higiene y comodidad, la atracción de las grandes ciudades, la nefasta influencia de las modernas doctrinas sociales, y los mayores jornales que se perciben en los centros industriales — causas fundamentales en todas las naciones de la despoblación de los campos —, en la montaña catalana la emigración ha actuado y actúa de contrapunto para restablecer el equilibrio entre la tierra y la población, como una solución necesaria, lógica, fatal.

De *El Diario de Lérida*:

L'Encíclica sobre el nacionalisme

Alguns diaris francesos han publicat una informació de Roma en la qual es parla novament de l'Encíclica sobre el nacionalisme.

Es indubtable que aquesta Encíclica està ja redactada i que la publicació depèn de certs motius de conveniència i d'oportunitat. L'any passat, cap a darrers d'estiu, es parlava ja amb expectació d'aquest document pontifici. Després es donà per segur — i la notícia no fou oficialment desmentida — que l'Encíclica seria publicada el dia de la festa de Crist Rei, o sigui a fi d'octubre.

La notícia de la publicació d'aquesta Encíclica provocà certa inquietud en diferents llocs, especialment a Bèlgica. Els catòlics flamencs temien que la carta papal es prestés a interpretacions acomodatícies o que fos equivalent al desarmament de l'irredentisme.

Poc temps després de les observacions de la premsa flamenca s'anunciava l'ajornament de la publicació de l'Encíclica i un xic més tard es digué que l'aparició del document de la Santa Seu s'ajornava indefinidament. Tot feia pensar que l'Encíclica havia anat al cove, però el fet que se'n torni a parlar, fa creure que Pius XI imposà a la seva carta uns quants mesos de calaix. Això confirma que el document és delicat. El tractament de coixí o calaix era ja aconsellat pels antics.

La inquietud manifestada oportunament pels nacionalistes flamencs no prejutja res sobre el caràcter de l'Encíclica. Sobre el seu abast i to no se n'ha respirat res. Encara és l'hora que tothom ignora si es farà una distinció entre els nacionalismes d'Estat i els irredentismes, si aquests seran desarmats en profit d'aquell, o si la carta es limitarà a condemnar tota mena de codificació dels incidents amb l'Acció Francesa i el Feixisme, casos que cauen tots dintre el nacionalisme d'Estat.

Quant a la data de la publicació de la carta, el telegrama de Roma fa observar que tots els rumors han d'ésser acollits amb reserva perquè la publicació d'una encíclica és un acte eminentment pontifical.

Reconeix, no obstant, el telegrama que tractant-se d'un tema com aquest és impossible obtenir el secret absolut, observació que confirma, almenys, que l'Encíclica existeix i que fa suposar que s'espera un moment de calma per a llançar-la.

FETS DE LA SETMANA

Comencem per una nova transcendental. El projecte de Constitució per a ús i pràctica del poble espanyol, ja està confeccionat. Hi han treballat llarg temps els doctors i savis de la llei. És un vestit fet a ull; ara veurem si vindrà bé al pacient.

L'A. N. haurà d'emmotllar-lo. Feina té.

Altra nova remarcable és la solució del problema tangerí que hom pot estimar encara interina, però de llarga interinitat. Espanya en surt bastant ben lliurada. Qui, però, n'ha d'estar satisfeta del tot és Itàlia. En cert sentit pot ben dir-se que a Tànger han fet les paus Itàlia i França. Val més així.

Els plens de l'Assemblea han durat poc. Els del mes de juny diuen que seran més llargs ,acoblant-s'hi les sessions que manquen al mes de maig. Les dones assembleistes sembla que s'esforcen per a justificar la seva elecció: la senyora Domínguez de Roger propugnà millores per als mestres; donya Carme Cuesta demanà per a les dones l'equiparament amb l'home en els drets civils; la Marquesa de la Rambla obtingué la promesa per a la fundació d'una Escola de Llevadores.

L'A. N. tractà, demés, de les flamants reformes universitàries, amb manifesta competència; de la revisió dels Tractats de Comerç; de la beneficència social encarrilada a evitar la mendicitat; de la política social agrària; de la repoblació forestal, etc.

Com es nota a primera vista, entre les antigues assemblees i la nova hi ha més d'un món de diferència. Ni aquelles virulències passionals, ni aquestes mansuetuds sornegueres; ni aquella absorció de les vives qüestions polítiques, ni aquest deseiximent de totes elles alhora.

Mentrestant, el carro polític va tirant tranquilament, amb molts d'averanys que l'acompanyen fent sovint profecies barates que distreuen la pesada monotonia de la marxa. A voltes En Primo de Rivera es fica a la conversa dels augurs i les prediccions prenen caires més interessants. Però, ara per ara, que no passi la lluna de mel consabuda, cap allà el 13 de setembre segons acaba d'indicar ell mateix, no passarà res de particular. L'estiueig serà tranquil.

Altrament, hem de recollir una nota ben agradable per a Catalunya. Monsenyor Tedeschini, aquest home admirable que tan magníficament representa Pius XI a Espanya, acaba de fer manifestacions molt afalagadores dels seus recents viatges per les diòcesis catalanes. En resta entusiasmat i corprès. Una de les notes que més l'admiraren i confortaren, tant com les cordials rebudes de què fou objecte a tot arreu, ha estat la religiositat del poble català i el seu pregon amor al Papa.

* * *

S'ha confirmat plenament una nova que no crèiem pas certa. El govern mexicà confeccionà clandestinament un Codi Civil per tal de despullar els catòlics de tota classe de garanties legals, polítiques, civils, religioses... En assabentar-se'n, els diplomàtics estrangers reclamaren tot seguit contra aquesta nova iniquitat, que, indirectament, perjudicava a molts estrangers. Calles s'ha vist obligat a demorar la vigència del nou Codi. Què tal deu ésser!

Kellog es mostra incansable en la seva empresa. Està "a prueba de desdenes". Les contestacions de França i d'Anglaterra són netament condicionals. El Japó no calia que contestés; prou clar que contesta des de la Xina i per la veu dels seus canons. Diplomàticament ha dit el mateix que Anglaterra.

Per cert que entre les potències que aproven la conducta militar de l'imperi Nipó a la Xina figuren els Estats Units i la Gran Bretanya. Qui ho entén i qui no ho entén això. Nosaltres, no.

La política grega torna a cridar l'atenció. I no és per la seva transcendència, que en té ben poca, sinó perquè darrera d'un poble feble com pocs altres, hi ha un polític fort, quasi exiliat de la seva pàtria, a qui prestà positius serveis en la Guerra Gran i poc després d'aquesta: Venizelos. La reaparició a l'escena política d'aquest fort diplomàtic podria tenir als Balcans i àdhuc a la S. de N. repercussions sensibles. Es perd de vista Venizelos.

També en podria tenir la catàstrofe d'Hamburg, on una fàbrica de gasos asfixiants ha fet explosió sembrant arreu la mort. Aquest fet ha commogut profundament totes les nacions que coneixen *pràcticament* i recorden de què es tracta.

Els meravellosos avenços de la química (que aquesta catàstrofe acaba de posar altra volta de relleu), anuncien a la humanitat nous dies de dol, però d'un dol sense parió...

Qui podrà resistir els efectes tòxics dels nous gasos espargits i aplicats pels mitjans cada dia més potents i nombrosos? De moment s'ha parlat de protestes, de reclamacions, de pressions... Però qui posarà fites a l'enginy humà consagrat al servei d'aquesta nova heretgia abraonadora del nacionalisme? En el pecat trobarà l'home la penitència.

Parlem d'un gran esdeveniment que ha tingut per teatre les immenses i glacials solituds del Pol Nord. El sant senyal de la Redempció, la Creu, disposada a l'efecte pel Papa i encomanada per ell al general Nobile, n'ha pres posició en nombre de Crist-Rei. Els radiogrames canviats amb el Papa i els aviadors amb tal motiu fan posar pell de gallina, romandran històrics. La temença que Nobile i els seus dignes companys paguin amb la vida aquest nou avenç de la civilització cristiana no deixa esplaiar els cors al voltant de tan memorabilíssima feta.

Una nova topada entre italians i iugoeslaus ha fet trontollar altra volta la pau a les riberes del *mare nostrum*. Mussolini ha conservat la serenitat i el conflicte s'anirà esvaint.

Les bombes tornen a posar-se de moda. Les de Chicago pot dir-se que han batut el record a les famoses de Barcelona, i la que acaba de fer tremolar la capital de l'Argentina i ha sembrat de víctimes el Consolat italià, és de les més destructores que recordem.

J.

Noticiari

Espanya

Un R. D. disposa que la presidenta de l'Acció Catòlica de la Dona formi part com a vocal nat de la junta directiva del Reial Patronat per a la repressió de la tracta de blanques.

—En Bergamín ha donat a Madrid una substanciosa conferència sobre l'educació popular, tocant molt bé, entre altres coses, l'educació a la llar i la influència perniciosa dels espectacles i esports que ara tant priven. Això sí que és fer política de la bona, senyor Bergamín: educar el poble.

—La Federació de Sindicats Catòlics Agrícoles de Salamanca ha posat altra volta de manifest el formós desenrotllament d'aquestes grans entitats rurals catòliques. La presidí i beneí el venerable Prelat de la diòcesi.

Les xifres de la Memòria són sorprenents. Es compraren adobs per més de sis milions de pessetes. El moviment de caixa s'apropa als tretze milions. Les Caixes d'Estalvi i de Préstecs fucionaren activament i les parcellacions de finques per als socis foren importantíssimes.

—L'Assemblea del Sinnicat Catòlic Agrari Central d'Aragó, reunida en la seva magnífica Casa social de Saragossa fa pocs dies, va tenir l'alta honra de veure's presidida per l'august representant del Papa, monsenyor Tedeschini, qui quedà admirat dels enormes progressos d'aquest moviment rural catòlic i de les seves pràctiques eficiències. Dita entitat, que oferí un aplec de números eloqüentíssims, rebé coratjoses felicitacions del Nunci de Sa Santedat en un efusiu discurs.

—En moltes entitats obreres catòliques ha estat degudament commemorat l'aniversari de la *Rerum Novarum*, i és de desitjar que no es refredi mai el seu ja un xic llunyà record. Els obrers tenen en la dita celebèrrima Encíclica llur Carta Magna de lliberació i de vida.

—En l'Assemblea de la Federació de S. C. de Salamanca s'ha parlat de l'associació de les dones camperoles catòliques com a complement i ajut dels Sindicats d'homes, però illustrant-les abans i preparant-les bé per una cooperació que no estimem pas fàcil...

—Ha quedat signat el contracte entre el Patronat de l'Habitació i la Societat Foment de l'Habitació Popular, per a l'operació financiera de compra de terrenys i construcció de les habitacions barates que han de reemplaçar les barraques en el termini més curt possible.

El contracte és avalat pel Banc de Catalunya i per l'Hispano Colonial i signat per llurs directors gerents.

Eren presents pel Patronat de l'Habitació de Barcelona el seu comissari regi president senyor Joaquim Milans del Bosch; senyoreta Maria López de Sagredo, vocal secretari don Ramon Albó i el personal de secretaria.

—El nostre estimat collega *Pensament Marià*, de Mataró, publica un número extraordinari en commemoració de les seves noces d'argent que honora verament el collega tant per la seva formosa presentació i els interessants gravats que conté, com pels treballs literaris que els acompanyen, ben dignes d'esment, per cert.

A les moltes corals felicitacions que amb tal faust motiu ha rebut el *Pensament Marià*, honor del nostre camp catòlic, uneixi les nostres més efusives.

—La premsa d'Eivissa porta mantes descripcions de l'arribada feta per totes les autoritats i tot el poble de l'illa al seu nou Bisbe, reverendíssim Pare Huix, a qui pel que es veu, se li féu una arribada afectuosa i entusiasta. L'acte de la consagració episcopal correspongué al de la recepció. Ja poden estar ben satisfets els eivissencs del Pastor que Déu s'ha dignat dar-los.

—El Tribunal per a Nois de Madrid ha fundat una Casa de Família per als nois que en sortir del Reformatori es vegin sols, o poc segurs en la seva moralitat. En aquesta matèria el T. N. de Madrid podria apendre molt del T. N. de Barcelona, esplèndidament dotat per qui tots sabem a l'objecte de completar bé l'obra meritíssima del T. N.

Estranger

La Cambra dels Lords ha aprovat la llei concedint el vot legislatiu a les dones des de l'edat de 21 anys i amb les mateixes condicions que els homes.

—Del 2 al 8 de setembre pròxim es celebrarà a Budapest un Congrés internacional d'accidents del treball, que tindrà un caràcter exclusivament científic.

—El govern anglès ha podat altra volta l'arbre esponerós de la burocràcia. Més de set mil empleats han hagut de donar-se de baixa.

—A Chicago s'ha descobert una banda de criminals ben organitzada que ha guanyat prop de cent milions de pessetes per mitjà de negocis bruts i robatoris de tot llinatge. Ho explotava tot: la política, el joc, la cràpula, etc. Fa vuit anys que operava.

—Els soviets han tingut una bona pensada. Els bojos fan bitlles també. Han suprimit d'un cop de ploma totes les cases de joc.

—Els tècnics del carbó anuncien que la Xina té carbó per a 80.000 anys, els Estats Units per 7.500, Rússia per 3.000, Alemanya per 800, Anglaterra per 650, Bèlgica per 500, França per 440, Espanya per 530, Japó per 370. Tot això fa l'efecte d'una pluja de zeros a discreció... dels calculistes. Els vuitanta mil anys del carbó xinès... Però qui respon del consum?

—A la República Argentina ha acabat pacíficament una gran vaga ferroviària. Allí treballen de ferm els sindicalistes.

Aquest número ha passat per la censura governativa

CATECISME
DE LES GLÒRIES
DE MARIA SANTÍSSIMA

PEL
RVND. P. GREGORI DOMÍNGUEZ,
REDEMPTORISTA

TRADUCCIÓ DE
VALENTÍ MARTÍ, PREV.

FOMENT DE PIETAT CATALANA
DURAN I BAS, 11
BARCELONA

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon S. P. 427
(Entre Trafalgar i Ronda)
BARCELONA

LA BIBLIA
DE
MONTSERRAT

Aquesta traducció dels textos originals de la Biblia amb el corresponent comentari constarà de 23 volums de més de 300 planes en gran format. Únicament es ven per subscripció a tota la sèrie de volums. El preu de cada volum relligat és de 30 ptes. El pagament s'efectuará a l'entrega de cada volum.

Demaneu prospectes especials al R. Pare Administrador de les Publicacions.

MONESTIR DE MONTSERRAT (BARCELONA)

Companyia Transatlàntica
VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any.
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any.
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
14 expedicions a l'any.
LINIA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans
14 expedicions a l'any.
" Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any.
" Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any.
" a Filipines
3 expedicions a l'any.

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radiotelefonia. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

Acadèmia Cots

Direcció general: Portal de l'Angel, 10—BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 5041 A.-Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

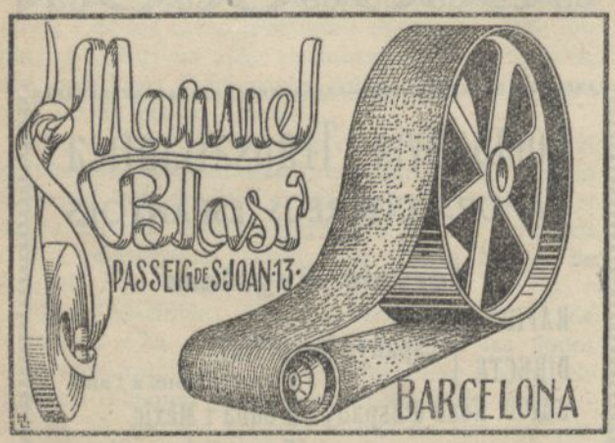
COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.
Mig any, 15 ptes.
Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24
BARCELONA

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

FRANQUEO CONCERTADO

ATENEU A. G.—Provença, 157.